

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2012, Volume: 7, Number: 2, Article Number: 3C0096

NWSA-SOCIAL SCIENCES

Received: February 2012

Accepted: April 2012

Series : 3C

ISSN : 1308-7444

© 2010 www.newwsa.com

Hasan Güneş

Yuzuncu Yil University

hasangunes32@hotmail.com

Van-Turkey

**ALMANYA'DA KUTLANAN DINI BAYRAMLAR VE HALK ARASINDA HALEN SÜRDÜRÜLEN
GELENEKLER**

ÖZET

Avrupa'da kutlanan birçok dini bayram günümüzde değişik iletişim araçlarıyla hayatımıza girmiştir. Hıristiyanlarca kutlanan birçok bayramın Hıristiyan inancına göre dini alt yapısı bulunmaktadır. Ancak toplumumuz gerek basın gerekse görsel yayın organlarından gördüğü geleneksel kutlamaları olduğu gibi kültürümüze sokmaktadır. Noel, karnaval ve paskalya verilebilecek örneklerden sadece bir kaçıdır. Söz konusu çalışmamızda Hıristiyanlar tarafından dahi neden kutlandığı değişik sebeplere bağlı olarak unutulmuş bayramların, neden kutlandığı, köklerinin nereye dayandığı, tarihte nereden geldiği ve günümüzde ne şekilde kutlandığına dair bilgiler yer almaktadır. Kutlamaların kaynakları araştırıldığında, söz konusu kutlamaların Hıristiyanlarca neden kutlandığı daha iyi anlaşılacaktır.

Anahtar Kelime: Noel, Paskalya, Almanya'da Dini Bayramlar, Karnaval, Üç Kutsallar

**THE RELIGIOUS FEASTS THAT ARE CELEBRATED IN GERMANY AND THE TRADITIONS
THAT ARE STILL BEING CARRIED OUT IN PUBLIC LIFE**

ABSTRACT

Many religious feasts that are being celebrated in Europe have nowadays become a part of our life via different means of communication. Many feasts that are being celebrated by Christians have a religious background according to the Christian Belief. However our own community directly takes the traditional celebrations into our own culture that it sees whether from the press or from the visual means of publication just as they are celebrated in Europe. The Christmas, the Carnival and the Easter Feasts are only a few of the examples that can be given. In this paper of ours there is some information about the roots of the feasts of which the celebration reasons have even been forgotten by the Christians themselves. There is also some information about the place of the due feasts in history and the way they are celebrated today. When the origins are investigated it will be better understood why the due feasts are celebrated by Christians.

Keywords: Noel, Paskalya, Religious Holidays in Germany, Carnival, Epiphany

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Kültürümüzde Hıristiyanlığa ait birçok yabancı kutlama, anma töreni ve gelenek yer almaktadır. Toplumumuz tarafından özümsemeyen ancak söz konusu zaman diliminde Hıristiyanlarla birlikte aynı dönemde kutlanan bayramların kültürümüzde yer etmesinin en önemli nedeni sinema, televizyon ve değişik iletişim araçlarıdır. Söz konusu kültür aktarımı zaman içerisinde böylelikle gerçekleşmiş, yer bulmuş ve toplumumuzda kökleşmiştir. Toplumumuzda kökleşen Noel, karnaval gibi bazı dini günlerin halen kutlanmasına rağmen neden kutlandığı çok iyi bilinmemektedir. Bununla açıklaması baskın Hıristiyan kültürü olabilir. Televizyonda veya sinemalarda izlediğimiz domuz hikâyeleri, domuz figürlü kumbaralar, süslenmiş çam ağacı, çam ağacının üzerine dikilen yıldız, dış kapılarımıza astığımız çelenk şeklinde süsler gibi sayamadığımız birçok faaliyet baskın Hıristiyan kültüründen aktarılanlardan sadece bir kağıdır.

Söz konusu özel günlerin neden kutlandığını bilmek bizlerin olayları daha iyi algılamamıza yardımcı olacaktır. Zira sadece domuz motifine takılıp kalmamak lazım. Çünkü söz konusu kutlamalarda çocuklara yönelik çok güzel uygulamalar da bulunmaktadır. Bunlardan biri "advent takvimidir." Bahsi geçen takvim bilindik takvimlerden farklıdır. 24 günlük takvimde 24 pencere vardır. Çocuk her pencere açtığında arkasında bulunan çikolatayı veya şekerini yer. Takvimin oluşturulmasındaki maksat çocukların Aralık ayının başından 24'üne kadar geçen günleri heyecanla bekleyerek geçirmesini sağlamaktır. Zira 24 Aralık Hz. İsa'nın doğum günüdür. Buna benzer yılbaşını takip eden günde kırmızı çoraplar içerisinde çocuklara şekerleme sunulur veya paskalya zamanında yumurta şeklinde ve tavşan şeklinde çikolatalar hediye edilir. Bunun gibi sayısız örnek vermek mümkündür.

Günümüzde esas itibarıyla Hıristiyanlarca kutlanan ve bizim toplumumuzda da yerini alan bayramları bilmemiz ve nereden kaynaklandığını öğrenmemiz olayları daha doğru algılamamıza yardımcı olacaktır.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Hıristiyan âleminde ve Almanya'da kutlanan dini bayramlar şekil değiştirmeden kültürümüze aynen aktarılmaktadır. Vatandaşlarımız da kutlanan bayramların neden kutlandığını bilmemektedir. Zira bunu ifade ederken maksadımız söz konusu uygulamayı ne eleştirmek ne de vermektir. Maksadımız kültürümüze bir şekilde giren söz konusu kutlamaların kaynağı hakkında ve neden kutlandığına dair bilgi vermektir. Zira söz konusu kutlamaların birçoğunun kaynağı ve neden kutlandığı kiliseye bağlı cemaat tarafından da bilinmemektedir.

3. ALMANYA'DA KUTLANAN DİNİ BAYRAMLAR (THE RELIGIOUS FESTIVALS CELEBRATED IN GERMANY)

Almanlar dini bayramlarını tüm Hıristiyan dünyası gibi renkli bir şekilde kutlanmaktadır. Söz konusu coşkulu kutlama biçimleri ise aşağıda sıralandığı tarihlerde kutlanmaktadır.

- Üç Kutsallar (**Heilige Drei Könige**) 6 Şubat
- Faşingten Önceki Pazartesi (**Rosenmontag**) 7 Şubat
- Karnaval (**Fasching**) 8 Şubat
- Büyük Paskalyadan Önce Gelen Cuma Günü (**Karfreitag**) 25 Mart
- Paskalyanın İkinci Tatil Günü (**Ostermontag**) 28 Mart
- İsa Peygamberin Urcu (Christi Himmelfahrt) 5 Mayıs
- Pankot Yortusu (**Pfingstmontag**) 16 Mayıs
- Frohleichnam (**Katolik Yortusu**) 26 Mayıs

- Meryem Ana Günü (**Maria Himmelfahrt**) 15 Ağustos
- Azizler Yortusu (**Allerheiligen**)
- Noel Bayramı (**Weihnachtstag**)

3.1. Üç Kutsallar [1] (Epiphany)

Heilige Drei Könige "Üç Kutsallar" kutlamaları günümüzde çocuklar ve yetişkinler arasında halen çok sevilmektedir. Diğer adıyla "Üç Krallar" Hz. İsa'nın doğumunu müjdeleyen yıldızı (Bethlehem Yıldızı) ilk görenlerdir. Söz konusu yıldız Hıristiyanlarca uzak diyarlardan gelen kendilerine yeni doğacak olan peygamberin yani Hz. İsa'nın doğumunu müjdeleyen ve kendilerine yol gösteren yıldız olarak kabul edilmektedir [2].

Onlar işaretlerden yola çıkarak Hz. İsa'nın peygamber olduğuna inanan ilk insanlardır. Bunu da yeni doğmuş bebeğin önünde diz çökerek saygılarını göstermişler ve söz konusu dönemde oldukça önemli kabul edilen mür (Myrrhe) çalısı reçinesinden elde edilmiş Melisa yağı, tütüsü ağacının reçinesinden elde edilmiş tütüsü ve altınları hediye olarak takdim etmişlerdir [3]. Sözü edilen üç kralın Caspar, Melchior ve Balthasar isminde doğu'dan gelen üç bilge olduğu aktarılmaktadır [4]. Gerçekte bu isimlerle anıldıklarını bugün ispat etmek oldukça güçtür. Zira gerek sayı ve gerek isimler, kaynaklarına göre farklılıklar arz etmektedir. Kimi kaynaklara göre sayıları iki ile dört arasında değişmekte ve isimleri de kesin olarak bilinmemektedir. Ancak sözü edilen isimler ve sayıları kesin olarak 6. ve 8. yüzyılları arasında bu şekilde kabul edilmiştir [5]. İsimler ve çelişkiye neden olan sayı kesin olarak belirlenmiş olmasına rağmen bu konuda halen bölgesel farklılıklar bulunmaktadır.

Hz. İsa'ya ilk inanan söz konusu bu üç kişinin başlangıçta aristokrat bir yapıdan gelmedikleri ve zamanının bilginleri oldukları ifade edilmektedir. Uzun süre sonra 8. ve 12. yüzyıllar arasında krallık mertebesine yükseltilmişlerdir. Bu nedenle onların onuruna 06 Şubat Epiphaniafest ya da daha çok halk arasında bilindik olan "üç kutsallar" (Heilige Drei Könige) dini bayramı olarak kabul edilip kutlanmaktadır. 6 Şubat her ne kadar Almanya'nın bütün eyaletlerinde dini tatil ilan edilmese de [6] geleneksel olarak neredeyse her bölgede "Bethlehem Yıldızı" [7] çam ağacının tepesine dikilerek karşısında ilahi söylenmektedir. Söz konusu gelenek Almanya'da oldukça yaygındır. Çocuklar bu tarihlerde üç kralı temsilen kral şeklinde giyinip ellerine uçlarında yıldız olan asalarıyla evden eve dolaşır şarkı, şiir söylerler ya da dua ederler [8]. Evlerine gelen çocukları ise ev sahipleri genelde yiyecek ve para vererek uğurlarlar. Çocuklar ise ev ahalisine teşekkür olarak kapılarına tebşirle "*C†M†B†20" yazarlar [9]. Başta yer alan yıldız Bethlehem'i [10] yani Nasıra'yı işaret etmektedir. Aralardaki üç haç ise baba, oğul ve kutsal ruhu simgelemekte harfler ise üç bilgeyi Caspar, Melchior ve Balthasar'ı işaret etmektedir. Söz konusu bu üç harf aynı zamanda "Christus Mansionem Benedicat" açılımına da karşı gelmektedir. Latince olan bu sözcüklerin karşılığı ise "Mesih bu evi ve ahalisini korusun" anlamındadır. Sonda yer alan rakam ise yılı temsil etmekte ve dolayısıyla her yıl değişmektedir.

Çocukların ev ev dolaşarak elde ettikleri yiyecekler, giyecekler ve paralar bir iyi niyet göstergesi olarak fakirlere dağıtılmaktadır.

Üç Kutsallar gününe özgü bu gelenek halen sürdürülmektedir. Bunun dışında İsviçre'nin birçok bölgesinde ve Fransa'da söz konusu

günde "Üç Kutsallar Pastası" (Dreikönigskuchen) yapıлып ikram edilmektedir.

3.2. Faşingden Önceki Pazartesi [11] (Rose Monday)

Birçok eyalette "Rosenmontag" günü [12] karnaval süresi içerisinde en önemli gün olarak kabul edilmektedir. Paskalya kutlamasıyla yakından ilişkilidir. "Aschermittwoch" [13] gününden iki ve paskalya pazarından 48 gün önce gelir. Paskalya takvimine göre hesaplandığında en erken Rosenmontag 2 Şubat ve en geç 8 Mart'ta kutlanabilmektedir.

Rosenmontag gününün hangi anlamda kutlandığı açık bir şekilde bilinirken söz konusu ismin nereden geldiği konusunda çelişkiler bulunmaktadır. Bir kaynağa göre zamanın papazları oruç zamanının ortasında olduklarını belirtmek amacıyla kutsanmış "altından gül" dolaştırdıkları ve söz konusu günün "Rose" gül'den geldiği ifade edilmektedir. Bir başka kaynağa göre dönemin papazlarının "Rosenmontag" gününde (Rosa) pembe yakalı kıyafetler giydiklerinden dolayı bu ismi aldığı yönündedir. Bir başka kaynağa göre ise "rasen" kelimesinden geldiği yönündedir [14]. "Rasen" kelimesinin yüzyıllar öncesinde "neşeli olmak" anlamında kullanıldığı ifade edilmektedir. Dolayısıyla Rosenmontag isminin nereden geldiği kesin olarak bilinmemektedir.

Rosenmontag kavramının Köln'de ortaya çıktığı kabul edilmektedir. Söz konusu günün özellikle 11. ve 19. yüzyıllar arasında Pazar günü kutlandığı bilinmektedir. Bahsi geçen Pazar günü **oruç zamanının tam ortasında yer alan bir gündür ve oruç zamanının yarıldığını göstermektedir.** Söz konusu günün geldiği dönemin papası tarafından kutsanmış altın gülün gezdirilmesiyle ilan edilmektedir. Altın gülle birlikte halk oruç zamanının yarısına gelindiği anlar ve bu günü karnaval ile kutlar. Söz konusu karnavalda insanlar oruç tutmaz serbestçe yiyip içerek şehrin bir tarafından diğer tarafına yürürler.

Fransa'nın Almanya'yı 18. yüzyıl başlarında işgal etmesiyle Napolyon Rosenonntag [15] gününün Pazar günü kutlanmasını yasaklamıştır. Bunun üzerine Eylül 1822 yılında Köln'de kutlama komitesi "Festordnende Komitee" kurulur. Söz konusu komite karnavalın güzergâhı ve içeriğini düzenlemek amacıyla kurulmuştur. Komite bir sonraki yıldan itibaren aslında Pazar günü kutlanan Rosenonntag gününü bir gün sonrasında yani "Rosenmontag" Pazartesi günü kutlayarak yasağı deler. Bu şekilde aslında Pazar günü kutlanan gün Pazartesi kutlanmaya başlanmıştır. Kutlama komitesinde alınan karar doğrultusunda Şubat 1823 yılında bir Pazartesi günü ilk karnaval yürüyüşü gerçekleşmiştir. 1830 yılından itibaren Pazartesi günleri "Rosenmontag" karnaval yürüyüşleri düzenli olarak yapılmaktadır.

Düsseldorf ve Mainz şehirleri de Köln'de kurulan komite modelini kendilerine örnek almışlardır. Düsseldorf ilk karnaval geçidini (Rosenmontagumzug) 1825 yılında gerçekleştirirken Mainz şehri "Krähwinkler Landsturm" adı altında 1937 yılında karnaval yürüyüşünü gerçekleştirmiştir. Bir yıl sonrasında ise söz konusu şehirde "Mainz'liler Karnaval Derneği" (Mainzer Carnevalsverein - "MCV") kurulmuştur.

Bu tarihlerde karnavallarda kullanılan maskeler daha çok kötülüğü ve kötü ruhları kovmak ve kışa veda etmek amacıyla kullanılmıştır. Ancak aynı niyetle ve anlamda olmasa da şeytan veya cadı maskeleri gelenek olarak takılmaya devam etmektedir.

Rosenmontag resmi tatil olmasa da resmi tatil gibi algılanmaktadır. Zira bugünde tüm alışveriş merkezleri kapanmakta ve buna göre düzenlemeler yapılmaktadır. Kutlamalar 1991 yılında patlak veren körfez savaşında olduğu gibi zaman zaman iptal edildiği de olmuştur.

3.3. Karnaval [16] (Carnival)

Karnaval putperest ve Hıristiyan geçmişe sahip kutlamalardan biridir. **Geçmişte putperest olan toplumun kutladığı söz konusu karnaval, Hıristiyanlığın kabulüyle birlikte oruç öncesi eğlence şeklinde biçim değiştirmiştir.**

Fasching (Karnaval) sözcüğünün ''vaschanc'' ve ''vaschang'' biçiminde kullanılmasının kaynağı 13. yüzyıla dayanmaktadır [17]. 13. yüzyılda papa paskalyadan önce oruç tutulacak zamanı duyurur, Hıristiyanlar da söz konusu duyuruya uyarak "Aschermittwoch" [18] ve "Karsamstag" [19] günleri arasında daha az yemek yer ve daha fazla ibadet ederler. Bu süreç içerisinde et yemek kesinlikle yasak olduğundan bu dönemin halkı "ete veda" anlamına da "carne" - "vale" sözcüklerini kullanmışlardır. İddiaya göre karnaval sözcüğü latince olan bu sözcüklerden gelmektedir [20]. Söz konusu sözcükler halen karnavallarda da söylenmektedir. Almanya'da ortaya çıkışı ise 17. yüzyıla dayanmaktadır [21].

Hıristiyan toplumunda Karnaval'ın - "Fasching" kutlaması üç görüşe dayanmaktadır. Bunlardan ilki dini endişedir.

Ortaçağda yaşayan insanlar kilisenin talimatlarına uymadıkları takdirde cehenneme gideceklerine inandıklarından oruçlarını kilisenin verdiği talimatlar doğrultusunda tutarlardı. Ancak bu dönemin insanları Aschermittwoch ve Karsamstag gününe kadar süren uzun ve zorlu oruç dönemi başlamadan eğlenmek amacıyla bir araya gelerek eğlence düzenlemişlerdir. Günümüzde kutlanan karnavalın buradan geldiği ifade edilmektedir. Paskalya öncesinde tutulan oruç eskisi kadar olmasa da hala Hıristiyanlarca tutulmaktadır.

İkinci görüşe göre karnaval geleneği Roma imparatorluğuna dayanmaktadır. Buna göre köle sahipleri yılda bir kez bir günlüğüne kölelerine hizmet ederler. Bu güne atfedilen bir kutlama olarak kabul edilmektedir.

Üçüncü görüş ise "carrus navalis" sözcüklerine dayanmaktadır [22]. Dil bilimciler karnaval ismini Latince'den "carrus navalis" den geldiğini ve söz konusu dönemde "gemi arabası" anlamında kullanıldığını belirtmektedirler. Germenler bununla artık suyollarının tekrar açıldığını, seyahat edilebileceğini göstermek ve kıştan çıkıp baharı karşılamak amacıyla rengârenk giyinip yürüyüş yapmışlardır [23]. Uzun süren kış ve dondan sonra nihayetinde tekrar ekim işlerine başlayabilmek amacıyla çiftçiler hoplayıp zıplayıp, değişik sesler çıkartarak, değişik kıyafetler giyerek, korkunç maskeler takarak ve inanılmaz gürültü çıkartarak kış ruhlarını kovduklarına inanırlar. Katolik kilisesi söz konusu uygulamayı din dışı uygulama olarak kabul ettiğinden engel olmak istese de başarılı olamamıştır. Bu nedenle engel olmak yerine kendine pay çıkarmak için dini bir yapıya sokmak istemiştir. Bunun için kötü ruhu kovalamak yerine şeytanı kovmak biçimine dönüştürmüştür. Bundan dolayı karnavallarda şeytan maskeleri yavaş yavaş kötü ruhları ve cadıların işaret eden maskelerin yerini almıştır. Kutlamalarda değişik hayvan maskeleri de kullanılmaktadır. Bayern, İsviçre, Basel ve Luzern'de eski adetler olduğu gibi yaşatılmaya çalışılmaktadır. Burada halen geçitte çirkin tahta maskeler takılmakta ve seyircilerin arasında dolaşmaktadır. Yapılan

bu etkinlikle geçmişte yapılan kutlamalar sembolize edilerek yaşatılmaktadır.

3.3.1. Karnaval İle İlgili Eski Adetler

(Former Customs and Traditions Related to Carnival)

Bir görüşe göre geçmişte baharın geldiğini ilan etmek maksadıyla kutlanan söz konusu karnaval, Hıristiyanlığın kabulüyle biçim değiştirmiş ve oruç öncesi eğlenceye dönüşmüştür. Eğlence biçimlerine, günümüze aktarılan adetlere ve isimlere bakıldığında da kutlamaların oruçla ilgili olduğunu görmekteyiz.

3.3.1.1. Oruç Gecesi Gömülüyor [24] (The Carnival Will be Buried)

"Fastnacht" [25] kuru ot ve saptan oluşan kukla tarafından temsil edilir. Bu kukla köyde dolaştırılır ve gece yarısı ya yakılır ya da dereye atılır. Bu hadise bazı çevrelerde oyun olarak kalmıştır. Oyuna göre "Fastnacht" gecesi için bir çocuk kurayla belirlenir. Çocuk evde veya köyde herhangi bir yere saklanır. Çocuk bulunduğu ya yastık ve yorganların altına ya da kuru ot ve sapların altına gömülür. Gömülme merasiminden sonra evde veya lokalde kutlama yapılır.

Bazı şehirlerde ise (Fastnacht) gecesinde ottan yapılan bir kukla karnaval kutlama mahkemesi tarafından ölüme mahkûm edilir ve törenle köy meydanından geçirildikten sonra yakılır [26].

3.3.1.2. Oruç Gecesinde Kor [27] (The Ashes of the Carnival)

Oruç gecesinde bir miktar kor tarlalara serpilir. Oruç gecesini simgeleyen ve yaşama gücü olarak kabul edilen sap demeti ya da kâğıttan yapılmış çiçekler de tarlalara ya da törenle köy içerisinden geçirildikten sonra kilise meydanına dikilir.

3.3.1.3. Karnaval Geçit Töreninde Fransız Askerlerinin Giysileri Giyilir (During the Carnival Parade Clothes of French Soldiers are Worn)

Napolyon'un 19. yüzyılda Mainz şehrini işgal etmesini alaya almak için Almanya'da halen geçit törenlerinde Fransız askerlerinin uniformalarını andıran kıyafetler giyilmektedir.

3.4. Büyük Paskalyadan Önce Gelen Cuma Günü [28] (Good Friday)

Hıristiyanlıkta tüm mezheplerce [29] **Hız. İsa'nın ölümü olarak kabul edilen gündür.** Karfreitag etimolojik olarak "Chara" sözcüğünden türemiş ve ağıt, yas anlamındadır. Söz konusu anmanın kökleri 2. yüzyılın başında Pax Antoniana'nın zamanından 4. yüzyıla kadar dayanmaktadır. Bu dönemde (Palmsonntag, [30] Gründonnerstag, [31] Karfreitag ve Karsamstag) [32] günleri (Karwoche) Karhaftası olarak geçmekte ve bu dönemde söz konusu günler paskalya pazarına bağlanan gecede yani bir günde kutlanırken Augustinus 5. yüzyılın başlangıcından bu yana söz konusu günler Gründonnerstag [33] gününden başlamak üzere kutlanmaktadır. Günümüzde de "acı- ölüm ve yeniden diriliş" olmak üzere üç günde kutlanmaya devam edilmektedir. Söz konusu hafta içerisinde dualar edilir ve hafta içerisinde yer alan (Karfreitag) günü Katolik kilisede bir ayin gerçekleşir. Evangelist Hıristiyanları için Karfreitag gününün bambaşka bir anlamı ve önemi vardır. Bu mezhebe göre en önemli gün olarak kabul edilmektedir. Söz konusu günde Hız. İsa'nın çekmiş olduğu çileye saygı göstermek ve hatırlamak için tövbe edilir, oruç tutulur ve tefekkür edilir. Evangelist kilisesinde yapılan öğleden sonraki ayin sırasında Hız.

İsa'nın ölümünü sembolik olarak ifade edebilmek için tam 15.00 de kilisede ışıklar söndürülür.

Katolik kilisesi tarafından aslında belli bir etkinlikle anılmayan (stille Freitag) "sessiz Cuma" günü tüm Katolikler çalışırken Evangelist kilisesi tatil yapmaktadır. Aradaki uyuşmazlığı giderebilmek amacıyla kanunen düzenleme yapılmış ve bazı eyaletlerde söz konusu gün artık kanunen tatil edilmiştir.

3.4.1. Karfreitag Günü ile Kabul Gören Batıl İnanışlar (Some Superstitious Beliefs that are Welcomed with good Friday)

- Gründonerstag ile Karfreitag günlerinde yağmur yağarsa hasat döneminin bereketsiz olacağına inanılır.
- Karfreitag günü yağmur yağması kurak ama verimli bir yıla işarettir.
- Karfreitag günü güneşli hava verimli hasat olacağına işarettir.
- Karfreitag günü olan yumurtalar en iyi yumurtalardır.
- Karfreitag günü rüzgârlı olması tüm yılın rüzgârlı geçmesine işarettir [34].

3.4.2. Karfreitag ile ilgili Halen Devam Eden Adetler (Customs and Traditions Related to the Good Friday that are Still Being Carried Out)

- Karfreitag gününe ilişkin birçok adet çarımha gerilen Hz. İsa ile özdeşleştirilmiştir. Bu bağlamda Karhaftasında hayvanlar asla öldürülmez, çarımha gerilen İsa susuzluk çektiğinden dolayı alkollü içecek içilmez. İşkence aletlerine benzemesinden dolayı da evde, bahçede ve arazide kullanılan hiçbir gereç kullanılmaz.
- Gelenek haline gelen adetlerden biri de 4. yüzyılda bulunan ve Hz. İsa'nın gerildiği çarımha olarak da bilinen çarımha yılda bir kere Kudüs'te ölüm yıldönümü olan söz konusu günde halka gösterilmektedir.

3.5. Paskalyanın İkinci Tatil Günü [35] (Easter Monday)

Hıristiyanlarca Hz. İsa'nın yeniden diriliş günü olarak kabul edilir. Almanya, Avusturya, İsviçre ve Amerika'da resmi tatil olarak kutlanmaktadır. Tatil edilmesinin başında gelen sebep ise Oster zamanında yani "Oktavwoche " içerisinde yer alan 8 günlük tatilde Hıristiyanların rahat bir şekilde ayinlere katılıp ibadet edebilmelerini sağlamaktır. Bu nedenle oldukça sevilmektedir. Zira anne babalar işe ve çocuklar da okula gitmek zorunda değildirler. Avrupa'ya oranla Kudüs'te daha az bilinmesine rağmen daha aktif ve daha bilinçli kutlanmaktadır.

Söz konusu tatilin dini gerekçeleri de vardır. Zira Lukas ve Kleophas'dan aktarıldığına göre, Hz. İsa Romalı askerlerce tutuklanmış ve çarımha gerilmesi beklenmektedir. Bu esnada havariler toplanmıştır. Atılabilecek adımlar tartışılırken aralarından iki havari zayıflık göstererek yanlarından ayrılmıştır. İki havarinin yanlarından ayrılma gerekçesi ise, kendilerini tüm sıkıntılardan kurtarmasını bekledikleri ve peygamber olarak kabul ettikleri Mesih'in nasıl olur da kendisini çarımha gerilmekten kurtaramadığıdır. Hz. İsa'nın Peygamber olabileceği konusunda tereddüde düşen söz konusu iki havari [36] gizlice Kudüs'ten ayrılarak kendi memleketleri olan Emmausa [37] giderler. Yolculuk esnasında bir adama rastlarlar ve onunla konuşurlar. Adam onlara eski ahitlerden bahseder. Birlikte bir kervansarayına giderler ve akşam yemeği sırasında meçhul kişi kendisinin

Mesih olduğunu söyler ve birden yok olur. İki havari yaptıkları yanlışı anlar ve geç vakti de olsa yollarını çevirirler ve Kudüs'e havarilerle bir araya gelmek ve başlarından geçen hadiseyi anlatmak için dönerler. Ancak oraya vardıklarında Hz. İsa'yı karşılarında görürler. Hz. İsa gönüllerinde yeşeren tüm çelişkileri siler ve gönüllerine tekrar sevgiyi eker.

Roma yetkilileri bu hadiseyi rüşvet ve yalan beyanla gizlemeye çalışırlar. Ancak bunda başarılı olamazlar.

Paskalya denince ilk akla gelen nesne yumurtadır. Zira paskalya ile yumurtanın yakın ilişkisi bulunmaktadır. Paskalya ile yumurta ilişkisi 12.yüzyıla dayanmaktadır. Ortaçağda yumurtalar çok değerli bir alış verişi aracı olmasının yanı sıra bereketi de sembolize etmektedir. Hz. İsa'nın da topraktan çıkışı civcivin yumurtadan çıkışına benzetilmiştir. Zamanla kutsanmış yumurtanın yanına kutsanmış süt ve süt ürünleri, pastırma ve ekme de ilave edilmiştir.

13. yüzyılda ilk kez boyanmış yumurta kullanılmıştır. Zira "Karwoche" Karhaftasında tutulan oruç esnasında yumurta yemek yasak olduğundan bu süre içerisinde yumurtalar biriktirilmiştir. Bu süre zarfında biriken yumurtalarla taze yumurtaları ayırt edebilmek için yumurtalar boyanmıştır. Günümüzde yumurtaların boyanması buna dayanmaktadır.

Söz konusu uygulamaya Evangelist mezhebi 1678 yılında dahil olmuştur. Evangelistler yumurta boyama uygulamasını Katoliklerden ayırmak niyetiyle yapmışlardır. Bu tarihte Georg Franck von Frankenau [38] yumurtaları boyaması ve saklaması için görevlendirilmiştir. Ancak 17. yüzyılda Evangelist aileler yumurtaları taşıyan ve saklayan kişi üzerinde değişikliğe gitmiş ve insan yerine tavşanı bu iş için belirlemişlerdir. Zira onlara göre tavşan bereket ve doğurganlığı simgelemektedir. Zamanla hayvanların yumurtaları dağıtması fikri kabul görmüş ve bazı yörelerde horoz, İsviçre'de guguk kuşu, Westfale eyaletinde tilki, Thüringen'de leylek bu görevi üstlenmiştir. Ancak 19. yüzyılda tüm cemaatler bir araya gelerek tavşan üzerinde anlaşmışlardır. Bu şekilde dünyanın her yerinde yumurtaları boyayanın ve saklayanın Paskalya tavşanı olduğu yaygınlaşmıştır. Söz konusu tavşanın paskalya zamanında dağıttığı yumurtalar farklı renk ve desenlerdedir. Bunların her birinin değişik anlamı bulunmaktadır.

3.5.1. Paskalya Yumurta Renklerinin ve Desenlerinin Anlamı (Meaning of Easter Egg Colors and Patterns)

Paskalya zaten simge durumunda bir olayı anlatmaktadır. Kendisi zaten simge olan söz konusu kutlamada kullanılan yumurta da renkleriyle insanlara bir şeyler anlatmaya çalışmaktadır.

- **Kırmızıya Boyanmış Yumurta:** Güç, sevgi, kanı, Mesih'in kendini tüm insanlık için kurban etmesini, sıcaklığı, kurban edilişi sembolize etmektedir.
- **Yeşile Boyanmış Yumurta:** Umudu, yeni bir başlangıcı (İlkbaharı), şansı, memnuniyeti, gençlik ve masumiyeti, barışı ve uyumu sembolize etmektedir.
- **Maviye Boyanmış Yumurta:** Talihsizlik ve soğuğu sembolize etmektedir.
- **Altın Sarısına Boyanmış Yumurta:** Hz. İsa'nın ilahi hikâyesini sembolize etmektedir.
- **Sarıya Boyanmış Yumurta:** Işığı, güneşi, aydınlığı, umudu sembolize eder.
- **Portakal Rengine Boyanmış Yumurta:** Kuvvet, dayanıklılık, hırsı sembolize etmektedir.

- **Beyaz Renge Boyanmış Yumurta:** Saflığı sembolize etmektedir [39].

3.5.2. Yumurta Üzerinde Kullanılan Desenler ve Anlamları (The Patterns that are used on Eggs and their Meanings)

Tarih boyunca insanlar duygularını anlatmak maksadıyla desenleri kullanmışlardır. Aynı durum paskalya yumurtalarında da söz konusudur. İnsanlar anlatmak istedikleri olayı yumurtaların üzerine işlemişlerdir. Söz konusu motif çizimi aşağıda yer aldığı biçimiyle günümüzde de yaygın bir şekilde sürdürülmektedir.

- **Düz Çizgi:** Sonsuz hayatı sembolize etmektedir
- **Dalgalı Çizgi:** Suyu sembolize etmektedir
- **Üçgen Motifi:** Çok yönlülüğü, hava, su, toprak, cehennem ve aileyi sembolize etmektedir.
- **Güneş, Yıldız Motifi:** Hayatı, büyümeyi, şansını sembolize etmektedir
- **Güneş Işınları Motifi:** Sıcaklığı, ışığı sembolize etmektedir
- **Haç ve Şarap Motifi:** İnancı, sevgiyi, umudu, Hz. İsa'nın ölümüyle elde edilen kazancı sembolize etmektedir
- **Bitki Motifi:** Gençliği, sağlığı, sevgiyi, iyi niyeti sembolize etmektedir
- **Ağaç Motifi:** Hayat ağacını sembolize etmektedir
- **Horoz Motifi:** Doğurganlığı sembolize etmektedir [40].

3.5.3. Paskalya Döneminde Halen Uygulanan Bazı Gelenekler (Some Traditions that are Still Being Applied in the Easter Period)

Dünya toplumları gelenekleriyle var olmaya çalışmaktadırlar. Zira gelenekler tarihi geçmişi içinde barındırmaktadır. Bu nedenle söz konusu gelenekleri sürdürme adına özel çaba gerekmektedir. Aşağıda yer alan gelenekler de çaba harcanarak günümüze kadar aktarılabilen nadir kaynaklardan sadece bir kaçıdır.

- Ostermontag ayınının yanı sıra bazı yerel uygulamalar da gelişmiştir. Örneğin iki havariyi anmak için "Emmausgang" [41] Emmaus geçişi yapılmakta ya da "Feldumgang" [42] araziye çevreleme gibi bazı geleneksel törenler düzenlenmektedir.
- Westfalen eyaletinin Steinfurt-Borghorst şehrinde halen bazı gelenekler korunmaktadır. Geleneklere göre akşam karanlığıyla birlikte insanlar ellerine aldıkları meşale ve fenerlerle ilahiler söylenerek kiliseye gider ve ayine katılır.
- Georgiritt von Traunstein (Traunstein'den Georg ata binişi) binişi de sonradan gelişen adetlerden biridir. Söz konusu etkinlikte tarihsel olarak süslenen atlar ve arabalarla ilahiler eşliğinde Kiliseye (Ettendorfer Kirche) [43] kadar geçit düzenlenir. Geçit esnasında ise kılıç ekibi kışı kovmak maksadıyla sembolik olarak birbirleriyle savaşır.
- Paskalya zamanında düzenlenen bir başka etkinlik ise 16. yüzyıla dayanmaktadır. Söz konusu etkinlikte Raffer adı verilen kişinin belirlenen bir yerden 104 yumurtayı tek tek bir sepete taşıması gerekmektedir. Raffer yumurtaları taşıdığı esnada mücadele ettiği rakibi koşucu da aynı zaman zarfında 7,6 km (Seiwerath'a kadar) [44] koşup geri gelmelidir. Hedefine ilk ulaşan kişi yarışı kazanmaktadır.

Tabii ki birçok şehirde farklı kutlamalar ve belli bölgelerde tarihsel koşullara uygun etkinlikler de düzenlenmektedir

3.5.4. Paskalya ile İlgili Batıl İnanışlar (Superstitious Beliefs Related to Easter)

Batıl inanışlar her toplumda var olmuştur. Her ne kadar dikkat edilmese de ya da etkisine inanılmasa da zaman zaman dikkate alınıp ona göre hareket edildiği de bilinmektedir. Aşağıda yer alan örneklerle bunlardan bir kaçıdır.

- Paskalya zamanında yağın yağmur ürünlerin tadını alır.
- Paskalya gününde yağmur yağarsa Pfingsten [45] gününe kadar her Pazar yağmur yağar.
- Paskalya zamanında yağmur yağarsa tüm yaz boyunca toprak suya hasret gider [46].

3.6. İsa Peygamberin Urcu [47] (Ascension of Christ)

İsa Peygamberin urcu "Christi Himmelfahrt" **Hıristiyan inancına göre Allah'ın oğlu Hz. İsa'nın babasının yanına dönüşü kutlanmaktadır.** Hz. İsa urcu Ostersonntag [48] gününden 39 gün sonra en erken 30 Nisan ve en geç 3 Haziranda kutlanır.

Yeni Ahit'e göre [49] ve (Apostelgeschichte) [50] havarilerin anlatımlarından aktarıldığına göre Hz. İsa dirilişinden sonra 40 gün boyunca havarileriyle görüşmüş daha sonra gökyüzüne Allah'ın sağında yerini almıştır [51].

İsa Peygamberin urcu Almanya, Avusturya ve İsviçre, İsveç, Belçika, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Haiti, Endonezya, İzlanda, Kolombiya, Madagaskar, Hollanda ve Norveç'te resmi tatil olarak kutlanmaktadır. Ancak İtalya, Polonya ve Macaristan resmi olarak birkaç yıldan beri kaldırılmış ve sadece takip eden Pazar günü kilisede kutlanmaktadır. 5 Mayıs'ta kutlanan Hz. İsa urcunun Hıristiyan âlemi için büyük anlamı bulunmaktadır.

3.6.1. Hz. İsa'nın Urcu ile İlgili Sonradan Gelişen Adetler (The Customs and Traditions Related to "The Ascension of Christ" That Have Emerged Afterwards)

Hz. İsa'nın urcu ile ilgili sonradan gelişen adetler aşağıda yer aldığı biçimiyle halen Almanya'nın bazı bölgelerinde yaşatılmaya çalışılmaktadır.

- Hz. İsa'nın yeniden dirilişini takip eden 40 gün boyunca havarileriyle görüşüp daha sonra göğe yükselmesine dayanarak Hıristiyanlar 40 rakamına ayrı bir önem vermektedirler.
- Hıristiyanlık öncesinde ve putperestliğin hüküm sürdüğü dönemde iyi ürün elde edebilmek için tanrı resimleri tarlalardan gezdirilirdi. Erken ortaçağ dönemindeki geleneksel adetler yenedünya ya göre yeniden şekillendirilmiştir. Böylelikle putperest adetler ve (Fruchtbarkeitstradition) [52] gibi bazı merasimler dini günlere dönüşmüştür. Orleans'da milattan sonra 511 yıllında toplanan ruhani meclisinden [53] beri daha verimli ürün elde edebilmek maksadıyla (İsa Peygamberin urcudan önceki günlerde) dini alay töreni yapıldığı bilinmektedir. Hatta buna yönelik Avusturya'da düzenlenen Piskopos konferansında [54] "*Dini günlerin (Bittage) [55] kutlanması toplumda kökleştiği biçimde ve yerde kutlanmaya devam etmelidir*" kararı çıkmıştır.

3.7. Pankot Yortusu [56] (Whit Monday)

Pfingsten (Pankot yortusu) sözcüğü yunanca "pentekosté" sözcüğünden türemiş bir sözcük olup, zamanında elli gün anlamında kullanılmıştır. Söz konusu bayram Yahudi geleneğinden gelen bir

Hıristiyan bayramıdır. Paskalyadan 50 gün, Hz. İsa urcundan 10 gün sonra gelir ve Pankot yortusuyla birlikte paskalya zamanı sona erer. İlk olarak 130 yılında kutlandığı da kaynaklarda yer almaktadır.

Kutlanmasının temelinde (yeni ahitte göre) kutsal ruhun Kudüs'e toplanan [57] havarilerin yanına gelmesinde yatmaktadır. Ancak pankot yortusuyla gerçekte neyin kutlandığı çoğu kişi ve Hıristiyanlar tarafından da çok iyi bilinmemektedir. Bunun nedeni söz konusu bayramın değişik isimler kullanılarak gerçek anlamını kaybetmesinden kaynaklanabilir. Buna benzer durum birçok bayram isminde de söz konusudur. Hz. İsa'nın doğumu "Geburt Jesu Christi" - "Weinachten" [58] ismine dönüşmesi "Kreuzigungstag" - Karfreitag [59] gününe dönüşmesi, Hz. İsa'nın yeniden dirilişine "Auferstehung Christi" - "Ostern" denmesi gibi bazı değişiklikler insanları söz konusu anlamdan uzaklaştırmış olabilir. Söz konusu nedenlerden dolayı "Pfungsten" bayramının halk arasında bilinmemesi doğal görünmektedir.

Pankot yortusu "Pfungsten" kutsal ruhun bayramıdır [60]. Kutsal ruhla kast edilen ise Hıristiyanlık inancına göre Allahın insan şeklinde havarilere görünmüş olmasıdır. Bu konuda birçok farklı görüş bulunmaktadır. Söz konusu görüşlerden birinde bazı ilahiyatçılar İbranicede "Allahın ruhu anlamında" kullanılan "ruach jahwe" (die Geistin Gottes) [61] sözcüklerine dayanarak kutsal ruhun dişilik özelliğinden bahsederler. Gerekçe olarak da bu sözcüğün feminin olması ileri sürmektedirler. Evangelist mezhebine göre ise Hz. İsa vaftiz edildiği sırada Allahın ruhu güvercin görünümünde geldiği belirtilmektedir. Söz konusu bu ifade [62] ise sadece Lukas incilinde geçmektedir [63]. Diğer Evangelist camaatlerine göre ise Allah güvercin şeklinde değil "güvercin gibi" ifadesi yer almaktadır.

Netice itibariyle birçok farklı görüş olsa da ilahiyatçılar genç havarilerin Kudüs'te toplanmalarını ve dini yayma çabalarından yola çıkarak **söz konusu günü Hıristiyanlaştırma hareketinin başlangıcı ve netice itibariyle de kilisenin doğduğu gün olarak kabul etmektedirler.**

Bu şekilde algılandığında "Pfungstfest" Pankot yortusu kilisenin doğum günü olarak algılanabilir. Söz konusu bayram Almanya'da, Avusturya ve İsviçre'de resmi tatil olarak kutlanmaktadır.

Birçok Hıristiyan aile dahi pankot yortusunu Noel gibi aile içerisinde kutlanması gereken bir bayram olarak algılamaktadır. Kiliseye gitmeyen cemaat için de bu gün "Pfungstgottesdienst" kilisede edilen ayinlere katılmaktan öteye gitmemektedir. Kendilerini kiliseye yakın bulmayanlar ise bu iki günü uzatılmış tatil olarak algılanmakta (Pfungstwochenende) ve söz konusu gün gezintiye veya seyahat (Pfungstreisen) amaçlı kullanılmaktadır.

3.8. Katolik Yortusu [64] (Corpus Christi)

Katolik yortusu "Fronleichnam" Katolik kilisesi tarafınca çok önemsenen önemli bir bayramdır. Ortaçağ Almancasında "vröne lîcham" [65] sözcüklerinden türemiş ve "efendimizin vücudu" anlamında kullanılmıştır. Hıristiyan Katolik kilisesinin inancına göre **"Efendimizin (Hz. İsa'nın) beden ve kan bayramı"** [66] olarak kutlanmaktadır. Bazı bölgelerde ise "kan günü" (Blutstag) [67] olarak da anılmaktadır [68].

Katolik yortusu paskalya pazarında 60 gün sonra en erken 21 Mayıs'ta en geç 24 Haziran Perşembe [69] günü kutlanmaktadır. Perşembe günü "Gründonnerstag" [70] günüyle yakından alakalıdır. Dolayısıyla "Karwoche" hüzün haftası nedeniyle kesinlikle kutlamaya müsaade edilmemektedir. Bu nedenle söz konusu Katolik yortusu, Pankot

yortusunu takip eden ikinci Perşembe günü kutlamaktadır. Ancak buna dayanarak bazı ülkeler Perşembe günü değil Perşembeyi takip eden Pazar günü söz konusu günü kutlamaktadırlar. Hava şartları müsait olduğu müddetçe de "Kutsal sayılan ayın" açık alanda yapılmaktadır [71].

Almanya'da Katolik cemaatinin yoğun olduğu Baden-Württemberg, Bayern, Hessen, Nordrhein-Westfalen, Rheinland-Pfalz, Saarland, Saksonya, Thüringen eyaletlerinde dini tatil olarak kutlanmaktadır. Ancak Eichsfeld ve Eichsfeld civarı yerleşim yerlerinde Unstrut-Hainich-Kreises'de çalışanlara ücretsiz izin hakkı çocuklara ise okula gitmeme izni gibi özel uygulamalar yapılmaktadır. İsviçre'de de buna benzer bir durum vardır. Katoliklerin yoğun olduğu Appenzell Innerrhoden, Jura, Luzern, Nidwalden, Obwalden, Schwyz, Tessin, Uri, Wallis, Aargau, Freiburg, Graubünden, Neuenburg ve Solothurn gibi kantonlarda resmi tatil yapılmaktadır. Avusturya, Portekiz, Hırvatistan'da Polonya ülke çapında tatil ilan ederken İtalya söz konusu kutlamayı Pazar günü yapmaktadır. Ancak ülke içerisinde yer alan San Marino kenti bu günü resmi tatil olarak geçirmektedir. Macaristan da aynı İtalya gibi Katolik yortusunu Perşembe günü değil Pazar gününe taşımış ve bu günde kutlamaktadır.

3.9. Meryem Ana Günü [72] (Assumption)

Hıristiyan âlemi „Meryem Ana Gününde“ Hz. Meryem'in gökyüzüne yükselişini kutlanmaktadır. Her ne kadar İncil'de söz konusu bayramla ilgili bilgi olmasa da kutlandığına dair bilgi ve belgelerin kökleri 5.yüzyıla kadar dayanmaktadır. Ortaya çıkışı Roma İmparatoru Augustus'a kadar gitmektedir. Augustus, 15 Ağustos'u yaz aylarının en sıcak günlerinden biri olması nedeniyle söz konusu günü tatil ilan etmiştir. Patrik Cyrill ise bu tatil gününü 500 yıl sonra "Marienfestes" Meryem Ana Günü olarak değiştirmiştir. Dolayısıyla tarihte ilk kez İskenderiye Patriği Cyrill [73] Hz. Meryem'e bağlılığını ifade edebilmek adına bu kutlamayı düzenlemiştir. Söz konusu bayramın Almanya'ya girişi ise M.S. 813 yılına dayanmaktadır. Çok sonraları ülkeye girmiş olmasına rağmen etkin olarak kutlanmaktadır. Günümüzde özellikle Güney Almanya'da bulunan Katolik kiliseleri özel yetkilere sahip [74] papazlar tarafından 15 Ağustos'ta ayinler düzenlenmektedirler. Söz konusu gölde [75] yapılan ayin (Fatima [76] - Schiffsprozession) "Fatima tekne alayı" bunlardan biridir [77].

Meryem ana günü Roma Katolik ve Ortodoks kilisesi tarafından da kutlanmaktadır. Ancak Katolik kilisesi Meryem Ananın göğe yükselmesi ifadesinin aynı İsa peygamberin göğe yükselmesi şeklinde ifade edilmesinden rahatsız olmaktadır. Bu nedenle "yükselme" sözcüğüne oldukça ihtiyatlı yaklaşmaktadır. Bu nedenle "Meryem ananın göğe yükselmesi" biçiminde değil "Gökyüzüne kabulü" şeklinde ifade etmeyi daha uygun görmektedir. Hz. Meryem'in gökyüzüne kabulü değişik efsanelerle anlatılmaktadır. Bu efsanelerden birine göre Hz. Meryem gökyüzüne parlak ilahi bir ışık eşliğinde yükselirken mezarının etrafında bekleyen havarilerinden Thomas, Hz. Meryem'in kemerini delil olarak alır. Söz konusu kemer hali hazırda her yıl Prato (İtalya), [78] Pieve di S. Stefano Katedralinde halka gösterilmektedir. Bir başka efsaneye göre ise havari Meryem Ananın mezarı açar ve mezarda sadece çiçekler ve bitkiler bulur. Buna dayanarak bitki ile kutsama töreni ortaya çıkmıştır. Söz konusu kutsama şekli yüzyıllardır Katolik kilisesi tarafından muhafaza edilmiştir. Meryem Ana gününe özgü bu kutsama biçiminin kökleri farklı kaynaklara dayanmaktadır. Kimi kaynaklara göre söz konusu kutsama şekli bir efsaneye, kimi kaynaklara göre ise Keltler'in ve Cermenler'in eski kültürel ritüellere

dayanmaktadır [79]. Putperest geleneğinden kalma sağlık ve sıhhat için kullanılan bitkiler zamanla Meryem Ana gününde kullanılan bitki ile kutsamaya dönüştüğü ve bu şekilde dini bir motife bürünmüş olabileceği ileri sürülmektedir. Zira günümüzde de halen hem bitki ile kutsama yapılmakta hem de yedi çeşit bitkiden çelenkler yapılarak evlerin kapısına asılmaktadır.

Meryem Ana gününü Kıpti Ortodoksları da 15 Ağustosta, Suriye Ortodoksları 28, Ermeni Apostolik Kilisesi ise 29 Ağustos'ta kutlamaktadır. Söz konusu gün Almanya'nın Saarland eyaletinde ve Katolik kilise cemaatinin yoğun olduğu Bayern eyaletinin bazı bölgelerinde resmi tatil olarak, Avusturya ülke olarak, İsviçre ise 8 Katolik kanton olmak üzere resmi tatil olarak kutlanmaktadır.

3.9.1. Meryem Ana Günü ile ilgili Batıl İnanışlar (Superstitious Beliefs about the Virgin Mary's Day)

Her dinde olduğu gibi Hıristiyanlık dininin içerisinde sonradan gelişen bazı batıl inanışlar bulunmaktadır. Bunlardan birkaç tanesi örnek olarak aşağıda verilmiştir.

- Meryem Ananın göğe yükselmesini anmak için yedi [80] çeşit ottan çelenkler yapıp evin tavanına asılmaktadır. Asılan çelenklerin ev ahalisini kötülüklerden koruduğuna inanılır.
- Meryem ana gününde hava nasıl olursa sonbahar da aynı biçimde olur.
- Meryem ana gününde güneşli gün olursa güzel bereketli şarap olacağını belirtir.
- Her kim iyi havuç elde etmek isterse hasadını Meryem ana gününde yapsın [81].

3.10. Azizler Yortusu [82] (All Saints' Day)

Kutsal Azizler yortusu her yılın 1 Kasım'ında kutlanmaktadır. Elbette kutsal azizler ismi zaten azizleri anmak için kutlandığı hususunda bizlere ipucu vermektedir. Aziz sözcüğünün nereden geldiği ve kimlerin aziz sayılabileceği konusunda yanlış algılamalar olabilmektedir. Söz konusu sorunu çözmek için kilise otoritesinin aziz saydığı kavramın ne olduğu hususuna bakmak gerekmektedir. İncil'e göre söz konusu terimin açıklanması Hz. İsa'nın sözlerine dayandırılmaktadır [83]. Zira Johannes'den aktarıldığına göre "Benim (Hz. İsa) aracılığım dışında kimse babaya (Allah) yaklaşamaz" [84]. Bu bakış açısından yola çıkılarak Allah'a yakınlık temel unsur kabul edilmektedir. Dolayısıyla azizlik sıfatı ancak yaşadıkları süre içinde dindar, saf, temiz ve Allah'a yakın olan kişilere verilmekte ve Hıristiyan inancına göre aziz (heilig) kabul edilmektedir.

Her insanın sözü edilen özellikleri taşıdığına dair deliller açık bir şekilde görülemediğinden Hıristiyan kilisesi kendilerine bağlı tüm kişileri kutsal kabul etmektedir. Kilise tarafından 3.-4. yüzyıllarda ortaya atılan bu görüş günümüzde "Azizler Topluluğu" olarak da anılmaktadır. Böylelikle azizlerin kim olduğuna dair soru işaretleri insanların zihinlerinden kaldırılmıştır.

1 Kasım tarihinin nereden geldiğine bakıldığında, söz konusu tarihin oldukça eskiye dayandığı görülmektedir. Zamanında Hıristiyanlık Roma İmparatorluğu'nun hüküm sürdüğü baskıdan kurtulup Hıristiyanlığı yaşamaya çalıştıkları dönemde İmparator Konstantin 313 yılında bir ferman yayımlar. Bu ferman neticesinde iyi organize olmuş Hıristiyan Kilisesi yavaş yavaş gücünü genişletmiştir. 608 yılında ise Doğu Roma İmparatoru Phokas (Kaiser Phokas) Romanın büyüklüğünü simgeleyen Pantheon tapınağını IV. Bonifatius'a dolayısıyla kiliseye

devretmiştir. Zamanında putperest bir tapınak olarak değerlendirilen söz konusu muhteşem yapı ertesi yıl Hz. Meryem ve azizler adına açılmıştır. IV. Bonifatius bunun üzerine Paskalyayı takip eden ilk Cuma gününü azizleri anma töreni olarak uygulamaya koymuştur. Ancak bazı kiliseler [85] söz konusu günü daha önceden aldıkları kararlar Pazar günü kutlaması için seyrini değiştirmiştir. Azizler yortusu günümüzde de halen Pazar günü kutlanmaktadır.

III. Gregor ise 7. Yüzyılın sonlarında tüm azizlere adadığı Aziz Peter Bazilikasında bir şapel yaptırır ve Azizler yortusunun bundan böyle 1 Kasım'da anılmasına karar verir. Söz konusu uygulama Fransa üzerinden tüm doğu kiliselerine de yayılır. Papa IV. Gregor yaklaşık yüz yıl sonrasında sözü edilen tarihin bağlayıcı olduğunu ilan etmiştir

Günümüzde Azizler yortusu Roma Katolik kilisesi tarafından bayram olarak kutlanmaktadır. Protestan kilisesi ise söz konusu günü anma törenleriyle geçirmektedir. 1 Kasım Almanya'da Azizler yortusu olarak kutlanmaktadır. Ancak Almanya'nın Baden-Württemberg, Bavyera, Saksonya Anhalt, Mecklenburg-Öpomeranya, Kuzey Ren-Vestfalya, Rheinland-Pfalz, Saarland, Saksonya ve Thüringen eyaletlerinde söz konusu günde dini tatil yapılmaktadır.

3.11. Noel Bayramı [86] (Christmas Day)

Noel sözcüğü Latince Natalis (doğum) kelimesine dayanmaktadır. Fransızcaya "Noel" olarak geçmiş. Söz konusu sözcük Türkçeye ise Fransızcadan geçmiştir.

Noel Hz. İsa'nın doğumunun kutladığı bayramın adıdır. Dünya Hıristiyanlarınca her yıl 25 Aralıkta kutlanmaktadır. Bazı ülkelerde ise kutlamaya 25 Aralık arifesinden başlamaktadır. Hıristiyan dünyasının birçok ülkesi Noel'i 25 Aralık tarihinde kutlarken Ermenistan gibi bazı ülkeler kullandıkları farklı takvimlerden kaynaklanan nedenlerle 7 Ocak tarihinde kutlamaktadırlar. Hıristiyan bayramı olan Noel 25 Aralıkta başlayıp 2 Ocakta sona ermektedir. Söz konusu ülkeler Hz. İsa'nın doğum günü Noel'i, yılbaşı tatiliyle birleştirerek kutlamaktadırlar [87].

3.11.1. Noel Kutlamaları ve Gelenekleri (Christmas Celebrations and Traditions)

Noel kutlamaları Avrupa ve Hıristiyan ülkelerinde oldukça renkli geçmektedir. Söz konusu kutlamaya ait değişik gelenekler de zaman içinde gelişmiş ve Noel'le bütünleşmiştir. Bunlara kısaca değinecek olursak.

Almanya'da advent [88] renkli geçen dönemlerden biridir. Almanya'da ve Hıristiyan dünyasında advent takvimleri çok iyi bilinmektedir. Çocukları söz konusu kutlamaya dâhil edebilmek maksadıyla çocuklara yönelik "advent takvimleri" hazırlanmaktadır. Takvimlerin üzerinde 24 adet pencere olur. Çocuklar Aralık ayının başından itibaren her gün, içerisinden çikolata veya şekerleme olan bir pencereyi açar ve içerisinden çıkan ödülü yerler. Çocuklar bu şekilde her günü başka bir heyecanla beklemektedir.

- Okullarda, sokaklarda Hz. İsa'nın doğumu sergilenmekte ve özellikle ahırda üç bilgenin hediyeler sunması canlandırılmaktadır. Söz konusu hikâye şehrin değişik yerlerinde de maket olarak sergilenmektedir.
- Kiliselerde ve sokaklarda gönüllü ilahi koroları ilahiler söylemektedirler.

- Noel ağacı, ev, bahçe ailece süslenmekte ve aile bireyleri birbirine hediyeler almaktadırlar. Noel'de hediyeleşmek çok önemli bir yere sahiptir.
- 25 Aralık'ta tüm aile bir araya gelir ve özel hazırlanmış yemeği birlikte yerler. En bilindik yemek ise hindi kızartmasıdır.
- Noel öncesinde çocuklar Noel babaya [89] mektup yazarlar ve isteklerini bu mektupta dillendirirler. Söz konusu mektupları değerlendiren bir komisyon vardır. Komisyon mektuplarda yer alan istekleri ailelerin de katkılarıyla yerine getirir. Böylelikle çocukların Noel babaya inançları devam eder. Çocuklar tarafından çok sevilen bir uygulamadır.

3.11.1.1. Almanya'da Halen Sürdürülen Yeni Yıl Gelenekleri (New Year Traditions in Germany that are Still Continuing)

Ocak Almanların yeni yıl kutlamalarının ilk günüdür. Ancak 1 Ocak arifesinde Almanya'nın bazı köy ve şehirlerinde çalınan çanlarla gece yarısında yeni yıla girilmektedir. Söz konusu uygulama şayet liman şehirlerinde ise kiliseler çanlarını çaldığında limanda bulunan veya seyahat eden gemiler de sirenleriyle buna katılırlar.

3.11.1.2. Yeni Yıl Şarkısı [90] (New Year Song)

Çok eski bir gelenek olan yeni yıl şarkısı halen Almanya'nın bazı dağ köylerinde yaşatılmaktadır. Yeni yıl şarkısını söylemek için köylüler bir araya gelirler. Söz konusu grubun başına bir sözcü seçilir. Sözcü köylülerle birlikte evden eve dolaşarak bir yandan yıl içerisinde gerçekleşmesini istedikleri arzuları dillendirir bir yandan da ev ahalisi hakkında maniler söylerler. Ev sahibi ise gelen ve kendisi hakkında maniler söyleyen gurubu yiyeceklerle ödüllendirir. Akşam olduğunda köylüler toplanan yiyecekleri sepet içerisinde bir fakirin kapısına koyarlar. Böylece fakir olan kişi de ailesiyle birlikte yeni yıla mutlu girmiş olur.

3.11.1.3. Kilise Kulesinden Şarkı Söyleme Geleneği [91] (The Singing Tradition of the Church Tower)

Almanya'nın kuzeyinde yer alan şehir ve köylerinde bugün dahi kilise kulesinden koro halinde trompet çalınmaktadır. Kilise meydanında toplanan halk ise "Nun danket alle Gott" (şimdi Allaha şükranlarınızı bildirin) şarkısını söylerler.

3.11.2. Kehanet [92] (Oracle)

Orakel de klasik yeni yıl geleneklerindedir. Zira insanlar gelecekte kendilerini neyin beklediğini bir şekilde öğrenmek istemektedirler. Bunun için bazı etkinliklere dâhil olarak gelecekte kendileri hakkında bilgi edinmeye çalışırlar. Evlilikle ilgili öngörü bunlardan sadece biridir.

3.11.2.1. Evlilik Kehaneti [93] (Wedding Oracle)

Kızlar saçlarının bir tutamına altın yüzük bağlar ve bu şekilde bağlı yüzüğü boş bir bardağa sokmaya çalışır. Saçlarına bağlı yüzük ne kadar bardağa çarparsa o kadar yıl evlilik için bekleyeceklerine inanmaktadırlar.

3.11.2.2. Kurşun Dökme [94] (Lead Casting)

Kurşun veya mum eritilerek soğuk suyun içine dökülür ve neticesinde ortaya çıkan şekil yorumlanmaya çalışılır. Söz konusu uygulama Türk toplumunda da bulunmaktadır.

3.11.2.3. Ayakkabı Atma [95] (Shoe Throwing)

Gençler açık kapıya sırtlarını dönerler ve başlarının üzerinden ayaklarındaki ayakkabıyı kapıya doğru fırlatırlar. İnanılan görüşe göre şayet düşen ayakkabının burnu dışarıyı gösteriyorsa genç bu yıl içerisinde dışarı gidecek veya evlenecektir. Ancak ayakkabının burnu odanın içerisini gösteriyorsa tam tersine ne yolculuk ne de evlilik var demektir.

3.11.2.4. Soğan Takvimi [96] (The Onion Calendar)

Soğan takvimi de yeni yıl gelenekleri arasında yer almaktadır. Altı adet soğan ortadan ikiye kesilir. Toplamda on iki parçaya bölünmüş soğan yarımaları sadece bu kehanet için kullanılan kabın içine konur. Söz konusu inanışa göre kabın içerisine konan her bir yarım soğan gelecek yılın bir ayını temsil eder. Kap içerisinde yer alan soğanlardan kaçını kalırsa gelecek yıl, söz konusu sayı kadar ayın nemli ve bereketli geçeceğine inanılmaktadır.

3.11.3. Şans Sembolleri [97] (Good Luck Symbols)

Semboller tarihler boyunca değişik amaçlar doğrultusunda kullanılmış özel işaretlerdir. Aşağıda yer alan semboller günümüzde de bahsedildiği anlamda kullanılmaya devam etmektedir.

- **Şans Domuzu** [98] Germenlerin kutsal hayvanı olarak kabul edildiğinden şans getirdiğine inanılmaktadır. Genelde çizgi filmlerde kumbara olarak da yer almaktadır
- **Nal** [99]- Genelde ev kapılarına asılır ve eve şans getirdiğine inanılmaktadır
- **Dört Yapraklı Yonca** [100] - Her türlü hastalığı iyileştirdiği ve şans getirdiğine inanılır.

3.11.4. Yeni Yıl Dansı [101] (New Year's Dance)

Polonaise olarak bilinen söz konusu dans şekli bilindik en eski açılış kutlama dansı olarak da kabul edilmektedir. Dansı bilen bir kişi öne çıkar ve dansa katılmak isteyen her kişi bir önündeki kişinin omuzlarına ellerini koyarak dansa dâhil olur. Birbirinin omuzlarından tutan kişiler şarkı eşliğinde tren şeklinde hareket eder. Geniş alanda dans edilebilen bir dans şeklidir. Tren şeklini alan dansçılar öndeki dansçı nereye giderse takip eder. Hatta salon yetmediği yerde grup iç içe çemberler oluşturarak danslarına devam ederler.

Yine yeni yıl dansları arasında yer alan bir başka dansın ismi ise "Eulenspiegelanz" dansıdır. Diğer bir adıyla "ayakkabı çiftleri dansı" (Schuhpaare) olarak da anılmaktadır. Bu dansa salonda bulunan kadınlar ayakkabılarının birini çıkartırlar ve salonun ortasına koyarlar. Bu esnada erkekler yüzlerini duvara dönerler. Komut verildiğinde duvara bakan erkekler hızlı bir şekilde salonun ortasında bulunan ayakkabılara doğru koşarlar ve aldıkları bir ayakkabı ile ayakkabı sahibini bulmaya çalışırlar. Ayakkabısını getiren erkek bayanı dansa kaldırır.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSION AND SUGGESTIONS)

Hıristiyanlık inancı 21.yüzyılda baskın bir yapıdadır. Baskın kültürler gerek çizgi filmlerle gerek sinemalarla gerekse sattıkları

ürünlerle yayılır ve söz konusu kültürün halk tarafından benimsenmesine neden olur. Dolayısıyla baskın kültürün diğer kültürleri etkilemesi oldukça doğaldır. Ülkemiz de söz konusu kültürün etkisindedir. Zira sadece Hıristiyanlık inancında olan paskalya, kıyafet balosu, yılbaşı gibi kutlamalar kültürümüze aynen aktarılan kutlamalardan birkaçıdır. Sözü edilen bu kutlamalar halkımız tarafından da kutlanmakta ve neden kutlandığı da bilinmemektedir. Buradan maksat kültürümüze aktarılan yabancı kültürü eleştirmek değildir. Amacımız var olan bir gerçeği derinliğine inerek insanların bu konuda kendi kararlarını vermesini sağlamaktır.

Söz konusu kutlamalardan çıkartılabilecek bir diğer sonuç ise Hıristiyanlık inancına göre kutlanan her dini günün çocuklara yönelik bir yansıması bulunduğudur. Hıristiyan aileler çocukları kutlamalarına bir şekilde dâhil etmektedirler. Zira dini bakımdan yetiştirmek istedikleri çocuklarını dolaylı ve eğlenceli yollarla eğitmektedirler.

Çocuk ve çocuk eğitimini önemseyen bir toplum olarak bizler ise bu yönde bir çaba içerisinde olmadığımız görülmektedir. Zira çocuklarımızın bu yönde eğitiminin neden ihmal edildiği ciddi manada sorgulanması gerekmektedir. Çocuklar bir toplumun geleceğidir. Bu nedenle var olan kültürümüzü dini gün ve gecelerimizi çocuklarımızın anlayabileceği biçimde anlatmaya gayret göstermeliyiz.

Bu bakımdan aşağıda yer alan etkinlikler söz konu günleri canlı tutmak adına örnek olabilir.

- Nisan'ın başından 20'ine denk gelecek şekilde Peygamber efendimizin doğum gününe yönelik 20 günlük takvim hazırlanabilir. Her bir gün için açılabilir bir pencere tasarımı uygulanabilir ve her pencerenin altına şık ambalajlı çikolata, lokum veya şekerleme çeşitleri yerleştirilebilir. Üretilen bu özel takvimlerin Nisan ayının başında çocuklara verilmesi durumunda çocuklar her gün bir pencere açmak suretiyle 20 gün boyunca peygamberimizin doğumunu bu şekilde takip etme imkânına sahip olacaklardır. Bahsettiğimiz bu özelliklere sahip özel takvimler tasarlanmalı ve çocukların beğenisine uygun bir şekilde üretilmelidir.

Aslında çikolata yemek isteyen çocuk farkında olmadan peygamberimizin doğumunu bu şekilde öğrenmiş olur. Aynı biçimde kandiller için de takvim tasarlanıp üretilir. (Söz konusu takvim Almanya'da "**Adventskalender**" olarak adlandırılmaktadır. Aralık ayının başından 24 Aralığa kadar devam etmektedir. İsa Peygamberin doğumunu gün be gün takip etmek amacıyla üretilmiştir. (<http://wow.mmozone.de/randyrun-adventskalender-2011/> Erişim: 07.12.2011)

- Kandil gecelerinin özel günler olduğunu anlatmak maksadıyla ev süslenerek çocukların kutlamaya dâhil edilmesi sağlanabilir.
- Kandil gecelerinde içerisinde değişik şekerlemeler olan "kandil keseleri" oluşturabilir. Söz konusu keseler kandil gecesini çocuklara verilerek sevindirilebilir.
- Çocuklarla söz konusu geceleri cazip hale getirebilmek maksadıyla oyunlar oynanabilir.
- Kandillerin özel geçmesi için özel yemekler hazırlanabilir ve bu sayede günün özel olduğunu çocuklara gösterilebilir.
- Bayramlarda var olan geleneklerin sürdürülebilmesi için çaba harcanmalıdır. Öncelikle anne babalar bayramlarda tatillerini, tatil yörelerinde değil kendi anne babalarının yanında geçirmeye

gayret göstermelidir. Zira bu şekilde yetişen çocuklar da aynı geleneği sürdürmek isteyeceklerdir.

- Bayramlarda eve şeker toplamak amacıyla gelen çocuklar hoş karşılanmalıdır. Zira ev ev dolaşarak tanımadıkları zillere basan çocukların aslında verilen şekerlere ihtiyacı yoktur. Onlar kapıdan kapıya dolaşmaktan zevk duymaktadırlar. Site sakinleri ise çalan zillerden rahatsız olduklarından çocukların apartmanlara ve sitelere girmelerine izin vermemektedir. Oysa bu davranış var olan geleneğin kendi elimizle yok etmemize neden olmaktadır.
- Piyasalarda bayramlara özel bir çeşit çocuk şekeri türemiştir. Ucuz ve kalitesiz olan şekerler gelen çocuklara ikram edilmektedir. Oysa gelen çocuklara kaliteli şekerlerden ikram edilmeye gayret gösterilmelidir.
- Bayramları ve özel gecelerin çocuklar için daha cazip hale getirebilmek için çocuklara şeker dışında balon vb. gereçler dağıtılabilir.

Bu ve buna benzer değişik uygulamalarla çocuklarımıza söz konusu günlerin daha eğlenceli olabileceğini gösterebiliriz. Kültürümüze aktarılan bazı Hıristiyan kutlamalarını eleştirmek oldukça kolaydır. Ancak söz konusu uygulamaları eleştirmek yerine özeleştirir yapıp bizler özel gece ve bayramlarda, güne özel ne yaptığımızı bakmamız gerekmektedir.

KAYNAKÇA (REFERENCES)

1. Almanya'da "Heilige Drei Könige" olarak bilinen söz konusu gün her yıl 6 Şubat tarihinde kutlanmaktadır.
2. Alfred B., (1972). Franks Casket. Zu den Bildern und Inschriften des Runenkästchens von Auzon Regensburg. Anhang III, pp:125-134.
3. Geniş Bilgi için bkz. Mark Kidger: The star of Bethlehem. Princeton University Press, 1999.
4. Kehrer, H. (1908), Die Heiligen Drei Könige in Literatur und Kunst, Band I, pp: 66-67.
5. Anonim (a). Üç Kutsallar.(21.10.2010). www.attalus.org, adresinden alınmıştır.
6. Almanyanın Katolik cemaatinin yoğun yaşadığı bölgelerde, Avusturya ve İsviçre'de dini tatil edilmiştir. Almanya'nın Bayern, Baden Württemberg ve Sachsen-Anhalt eyaletlerinde ise söz konusu gün resmi tatil olarak kutlanmaktadır.
7. Anonim (b). * * .(21.10.2011). www. www.ezartsnrcrafts.com/christiansymbols, adresinden alınmıştır.
8. Almanya'nın Hildesheim şehrinde söz konusu adet halen yaşatılmaktadır..
9. Anonim (c). "*C+M+B+20".(21.10.2010). http://missio.ws.netline.ch, adresinden alınmıştır.
10. Filistin'de bir kent. Arapçada Beytullahim, Türkçede Nasıra olarak bilinen kent Hz. İsa'nın doğduğu şehirdir.
11. Almanca'da "Rosenmontag" olarak bilinen söz konusu gün her yıl 7 Şubat tarihinde kutlanmaktadır.
12. "Faşing" karnavalından önceki Pazartesi.
13. Karnavalından sonraki ilk Çarşamba.

14. Wahrig G., (1968). Das Deutsche Wörterbuch, ''Deutsches Wörterbuch'', pp: 2968.
15. Faşington önceki Pazar günü.
16. Almanya'da "Fasching" olarak bilinen söz konusu gün her yıl 8 Şubat tarihinde kutlanmaktadır.
17. Bibliographisches Institut & F. A. Brockhaus AG., (1993) Etymologisch, Das Herkunftswörterbuch der deutschen Sprache, Bibliographisches Institut, Mannheim.
18. 40 günlük orucun başladığı ilk gün.
19. Paskalya'dan önce gelen Cuma.
20. Wolfgang H., (2009). ''Die Geschichte der Kölner Fastnacht von den Anfängen bis 1600'', Hildesheim/Zürich/New York, pp:: 139.
21. Aloys W., (1986). ''Der Hof der Kurfürsten von Köln 1688-1794. Eine Fallstudie zur Bedeutung „absolutistischer“ Hofhaltung, Bonn, Bd. 15, pp:: 161.
22. Geniş bilgi için bkz. Rosenfeld H., (1969). ''Fastnacht und Karneval. Name, Geschichte, Wirklichkeit.'' Archiv für Kulturgeschichte Bd. 51, pp:: 175-181; Herborn a.g.e.
23. Simrock K., (1878). Handbuch der deutschen Mythologie mit Einschluß der Nordischen, 5. Baskı Bonn, pp: 369-376 ve pp: 544-546.
24. Almanya'da "Die Fastnacht wird Begraben" olarak bilinmektedir.
25. „Fasstnacht" olarak adlandırılan gece aslında gerçekte "Aschermittwoch"dan önce gelen gecedir. Bugünün akşamında veya Aschermittwoch sabahında her yörede aynı etkinlik yer bulmaktadır.
26. Anonim (d). Kuklanın Yakılması.(21.10.2011). www.youtube.com, adresinden alınmıştır.
27. Almanya'da "Die Asche Der Fastnacht" olarak bilinmektedir.
28. Almanya'da "Karfreitag" olarak bilinen söz konusu gün her yıl 25 Mart tarihinde kutlanmaktadır.
29. Baumstark A., (1927). Das Gesetz der Erhaltung des Alten in liturgisch hochwertiger Zeit, Jahrbuch für Liturgiewissenschaft 7, pp: 1-23.
30. Paskalya öncesi Pazar gününü işaret eder. Karfreitag gününün başlangıcı ve Hz. İsa'nın Kudüs'e gelişinin ve palmiye yapraklarıyla karşılanmasından dolayı "Palm" adını ve Pazar günü gelmesinden dolayı bu ismi almıştır. Zamanında hükümdarlar ve fethi gerçekleştiren komutanlar da adet üzere palmiye yapraklarıyla karşılanır ve onurlandırılırdı.
31. Hz. İsa'nın havarileriyle tutuklanmadan öncesinde veda etmek amacıyla yemiş olduğu son yemeği işaret etmektedir. "Grün" sözcüğünün yeşil renkle alakası yoktur. Sözcük "gronan" sözcüğünden gelmektedir ve "weinen" ağlamak anlamı bulunmaktadır.

32. Hıristiyan inancına göre Hz. İsa'nın öldüğü gün ve 40 günlük orucun bittiği gündür. Bu günde ayin yapılmaz. Bir gün sonrasında Paskalya pazarı başladığından çocuklar sevinirler. Ancak bu kutlama Hz. İsa'nın yeniden dirilişi işaret eden kutlamadır.
33. Gründonnerstag (Hoher Donnerstag, Heiliger Donnerstag, Weißer Donnerstag ya da Palmdonnerstag) olarak da anılmaktadır. „Karwoche“ Kutsal haftanın beşinci günüdür. Hz. İsa'nın çarmıha gerilmeden 12 havarisiyle yediği son yemek olarak anılmaktadır.
34. Anonim (e). Karfreitag ile ilgili gelenekler.(20.09.2011). www. www.heiligenlexikon.de, adresinden alınmıştır.
35. Almanya'da "Ostermontag" olarak bilinen söz konusu gün her yıl 28 Mart tarihinde kutlanmaktadır.
36. İncil Lukas: 24,13-29.
37. Emmaus (Nicopolis, Nikopolis, Amwas, Imwas) olarak da bilinen Kudüs'e 30 km uzaklıkta Filistin'de bir şehrin ismidir.
38. Anonim (f). Yumurtaların Boyanması.(27.09.2011). www.german-easter-holiday.com, adresinden alınmıştır.
39. Anonim (g). Paskalya Yumurtalarının Renkleri.(20.09.2011). www.farbenundleben.de, adresinden alınmıştır.
40. Anonim (h). Paskalya Yumurtalarının Desenleri.(20.09.2011). www.farbenundleben.de, adresinden alınmıştır.
41. Hıristiyan âleminde Özellikle Almanya'nın güneyi ve Avusturya'da olmak üzere halen çok canlı tutulmaktadır. İki havarinin Kudüs'ten Emmaus'a gidişi ve Hz. İsa'nın kendileriyle konuşması (Lukas 24, 13-29) hatırlamak maksadıyla yeni uyanmış doğada dua ve ilahiler eşliğinde yapılan dini bir yürüyüştür.
42. Bu törende çiftçiler çoğunlukla ev ahalisiyle birlikte kış ürünlerini arazilerini çevrelerler ve bu esnada dualar ederler.
43. Almanya'nın Bayern eyaletinin güneyinde, Avusturya sınırına yakın bir kent.
44. Anonim (i). Almanya'nın Rheinland-Pfalz eyaletinde bir kent. (27.09.2011). www.zalditschen.de, adresinden alınmıştır.
45. Pfingster kutlaması paskalya kutlamasını takip eden 50 gündür. 50 rakamı ise Yahudi geleneğinden gelmektedir.
46. Handbuch der Ablässe, (1971) Normen und Bewilligungen. Deutsche Ausgabe des Enchiridion Indulgentiarum, Rosenkranz-Verlag, München.
47. Almanya'da "Christi Himmelfahrt" olarak bilinen söz konusu gün her yıl 5 Mayıs tarihinde kutlanmaktadır.

48. Hıristiyanlıkta Hz. İsa'nın yeniden dirilişinin kutlamasıdır. Yeni ahide göre ifade edilene göre Allahın oğlu olarak ölümü atlattığı üstesinden geldiğinden için Hıristiyanlık âleminde kutlanmaktadır. Bu günle birlikte Paskalya ve paskalya kutlaması başlamakta ve Ostersonntag gününün liturgische Vesper* ayini ile "üç kutsal günde"*** sona ermektedir. Ostersonntag gününü takip eden Ostermontag günü birçok ülkede tatil edilmektedir.
*Liturgische akşam ayini- Hıristiyanlığın Musevilikten ayrıldığı dönemde günde yedi kez yapılan ancak ayrıldıktan sonra üç indirilen ibadetin adı.
** Latince Triduum Sacrum olan (Die Heiligen Drei Tage)
49. Lukas 24,50-53.
50. Anonim (j). Apg. 1,1-11 Lukas'a göre. Apostelgeschichte; Havariler tarafından Hz. İsa'nın yaşadıklarını anlatan hikâyeler.(27.09.2011). de.wikipedia.org, adresinden alınmıştır.
51. İncil Markus: 16,19.
52. Verimli ürün elde edebilmek maksadıyla yapılan merasim.
53. Tarihte Orléans` da aşağıda sıralanan konseyler ya da diğer adıyla ruhani meclis düzenlenmiştir. Konzil von Orléans (511), Konzil von Orléans (533), Konzil von Orléans (538), Konzil von Orléans (541), Konzil von Orléans (549), Konzil von Orléans (621), Konzil von Orléans (1020), Konzil von Orléans (1478), Konzil von Orléans (1510)
54. Anonim (k). Piskopos konferansı.(21.09.2011). www.drs.de, adresinden alınmıştır.
55. Hz. İsa urcu öncesinde yapılan dini törene denir. Söz konusu günde kilise adına bir topluluk yaya olarak dini ayin eşliğinde yürürler. Bu esnada papaz tüm arazileri kutsar ve katılan tüm insanlar da verimli bir yıl geçmesi için Allaha dua ederler.
56. Almanya'da"Pfingstmontag" olarak bilinen söz konusu gün her yıl 16 Mayıs tarihinde kutlanmaktadır.
57. Apostelgeschichte des Lukas (Apg 2,1-41) Lukas İncilinde yer alan anlatıya göre.
58. Noel Kutlaması
59. Daha geniş bilgi için "Karfreitag" başlığına bkz.
60. Fest des Heiligen Geistes
61. Anonim (l). Die Geistin Gottes.(21.09.2011).
www.webcache.googleusercontent.com, adresinden alınmıştır.
62. ...und der heilige Geist fuhr hernieder in leiblicher Gestalt auf ihn wie eine Taube und eine Stimme kam aus dem Himmel, die sprach: Du bist mein lieber Sohn, an dem ich Wohlgefallen habe...
63. Lukas 3,22.
64. Almanya'da"Frohleichnam" olarak bilinen söz konusu gün her yıl 26 Mayıs tarihinde kutlanmaktadır.
65. Anonim (m). "vrôn" efendimiz, "lîcham" ise vücut anlamında kullanılmıştır.(21.10.2010). webcache. googleusercontent.com, adresinden alınmıştır.

66. „Hochfest des Leibes und Blutes Christi“
67. Anonim (n). Blutstag.(19.08.2010). <http://de.academic.ru>, adresinden alınmıştır.
68. Anonim (o). Fronleichnam.(11.10.2010). www.festjahr.de, adresinden alınmıştır.
69. 24 Haziran her zaman Perşembe gününe denk gelmeyeceğinden söz konusu gün belirtilen aylar arasında yer alan bir Perşembe günü kutlanmaktadır.
70. Hz. İsa ile havarilerinin yedikleri son akşam yemeği.
71. Schindler Herbert, Bayern im Rokoko, Süddeutscher Verlag, München 1989, pp: 142.
72. Almanya’da“Maria Himmelfahrt” olarak bilinen söz konusu gün her yıl 15 Ağustos tarihinde kutlanmaktadır.
73. Anonim (p). İskenderiye Patriği Cyrill.(22.09.2011). www.heiligenlexikon.de, adresinden alınmıştır.
74. Söz konusu papazlar bazı mertebelere ulaşmış olmaları gerekmektedir. Bu mertebeyi simgeleyen mührü, şallı, yüzüğü olan ancak bu ayını yürütebilir.
75. Lindau am Bodensee
76. Fátima Portekiz’de önemli bir dini merkezdir. Söz konusu kentte ayrıca önemli Roma Katolik kiliselerinden biri bulunmaktadır. Bu bağlamda Katolik cemaati adına önemli bir merkezdir.
77. Bkz. Güneş H., (2011). “The Fatima – Ship Procession” A Traditional Ceremony in Germany, International Journal of Business and Social Science Vol.3 No. 2 (12)ISSN 2219-1933, 2219-6021.
78. Anonim (q). Prato.(22.09.2011). <http://webcache.googleusercontent.com>, adresinden alınmıştır.
79. Anonim (r). Eski kültürel ritüellere. (18.09.2011).www.kath-kirche-vorarlberg.at adresinden alınmıştır.
80. 7 rakamı oldukça önemlidir. Zira Hz. Meryem’in çektiği acıları sembolize etmektedir.
81. Daha geniş bilgi için bkz. http://www.heiligenlexikon.de/BiographienM/Maria_Assunta.html. Erişim: 22.09.2011. 13.30.
82. Almanya’da“Allerheiligen” olarak bilinen söz konusu gün her yıl 1 Kasım tarihinde kutlanmaktadır.
83. Anonim (s). Johannes 14,6.(21.10.2010). <http://www.bibel-online.net>, adresinden alınmıştır.
84. Niemand kommt zum Vater denn durch mich.
85. Söz konusu günü özellikle doğuda yer alan kiliseler (Günümüzde çoğunluğu Ortodox Kilisesi) “Pfingsten” Pankot yortusunu takip eden Pazar günü anmaya başlamıştır.
86. Almanya’da“Weihnachtstag” olarak bilinen söz konusu günler her yıl 25 Aralık ile 2 Ocak tarihleri arasında kutlanmaktadır.
87. 24 Aralık Noel Arifesi (Heiligabend). 25-26 Aralık, 1. ve 2. Noel günü- (1. und 2. Weihnachtstag). 31 Aralık Yılbaşı (Silvester).
88. Hz. İsa'nın doğumunu bekledikleri süreye “advent dönemi” denir

89. Anonim (t). Noel Baba Yılbaşı kutlamalarının en önemli figürlerinden biridir. Çocukların istek ve arzularını yerine getirdiğine, sırtında çuvalla dolaşıp çocukları mutlu etmek için evlere bacadan girdiğine ve çocuklara hediye dağıttığına inanılır. Nikolaos olarak da bilinen Noel baba bu yönüyle efsanevi bir kimliğe bürünmüştür. İlk olarak Almanya'ya daha sonra Avrupa'nın diğer ülkelerine yayılmıştır. Ancak bugünkü bilindik kırmızı ve beyaz piskoposluk kıyafeti, neşeli yapısı beyaz sakalı ise Amerika'da sonradan ortaya çıkmıştır. (30.09.2011). tr.wikipedia.org, adresinden alınmıştır.
90. Almanya'da "Neujahrsingen" olarak bilinmektedir.
91. Almanya'da "Der Choral Vom Kirchenturm" olarak bilinmektedir.
92. Almanya'da "Orakel" olarak bilinmektedir.
93. Almanya'da "Hochzeitsorakel" olarak bilinmektedir.
94. Almanya'da "Bleigiessen" olarak bilinmektedir.
95. Almanya'da "Schuhwerfen" olarak bilinmektedir.
96. Almanya'da "Der Zwiebelkalender" olarak bilinmektedir.
97. Almanya'da "Glückssymbole" olarak bilinmektedir.
98. Almanya'da "Glücksschwein" olarak bilinmektedir.
99. Almanya'da "Hufeisen" olarak bilinmektedir.
100. Almanya'da "Kleeblatt" olarak bilinmektedir.
101. Almanya'da "Neu Jahr Tanz" olarak bilinmektedir.